

Nasi duszpasterze na przełomie XIX i XX wieku

We wcześniejszych wydaniach „Głosu Ornontowic” przedstawiono sylwetki księży, którzy służyli w naszej parafii po 1920 r.: ks. Teofila Bromboszcza w nr 13/98 i 5/2015, ks. Józefa Grunta oraz ks. Juliusza Kwapulińskiego w nr 18/99.

W tym numerze *Zeszytów Historycznych* chcielibyśmy przybliżyć sylwetki duszpasterzy naszej wspólnoty religijnej, w okresie gdy nie stanowiła jeszcze odrębnej parafii i byli nimi księża z Dębieńska Wielkiego. W tym to czasie zaczęły się tworzyć zręby pod powrót do niezależności parafialnej, połączonej z budową nowego kościoła. Opisane lata obejmują okres od połowy XIX wieku do roku 1920. Nazwiska wymienionych księży mieszkańcom Ornontowic mogą być nieznanne, a jedynie tylko o niektórych, wspomniano w monografiach naszej miejscowości.

Ks. Franz (Franciszek) de Paula Walczuch

Urodził się 14 kwietnia 1815 r. w Centawie w powiecie Wielkie Strzelce (niem. Gross Strehlitz). Wyświęcony 31 maja 1840 r. we Wrocławiu.

Od 1842 r. był wikarym w Rybniku (parafia pw. Matki Bolesnej), a następnie administratorem parafii Woszczycy.

Data objęcia parafii pw. św. Jerzego w Dębieńsku Wielkim nie jest jednoznaczna. I tak: B. Profaska w „*Dziejach Dębieńska*” podaje datę 5 kwietnia 1846 r., schematyzmy z lat 1871 i 1876 - 21 kwietnia 1847 r., a schematyzmy z lat 1861-1869 - 5 kwietnia 1851 r.

Jak twierdzi historyk **Ludwik Musioł**: „...*Starania ornontowiczian o nowy kościół przypadają jeszcze na czasy ostatnich lat urzędowania ks. Walczucha. Był to duszpasterz starej daty, niechętny wszelkiemu nowatorstwu. Gdy mu przedłożono zamiar ewentualnej budowy nowego kościoła w Ornontowicach odpowiedział – macie przecież piękny kościół w Wielkim Dębieńsku i niedaleko, po co wam budować drugi...*”

W tekście **Ludwika Musioła** występuje pewna nieścisłość. **Ks. Walczuch** zmarł w roku 1882, kiedy to podjęto decyzję jedynie o remoncie i rozbudowie drewnianego kościoła w Ornontowicach. Był nawet sporządzony kosztorys całego przedsięwzięcia. Decyzję o budowie nowego muranego kościoła (i rozbiórce drewnianego) podjęto dopiero w latach 1887-1888 na zebraniach zarządu kościelnego. Można jednakże przyjąć tezę, że już przed rokiem 1882, kiedy zły stan techniczny kościoła był aż nadto znany i widoczny, padł pomysł budowy nowego kościoła zamiast ratowania drewnianego, stąd zapewne słowa proboszcza **Walczucha**. Temat nowego kościoła powrócił po 1883 r., gdy majątek Ornontowice zakupił zamożny przemysławiec **Wilhelm Hegenscheidt**, przejmując niejako z urzędu obowiązki patrona kościoła.

Druga połowa XIX wieku jest okresem rozwoju budownictwa sakralnego na Górnym Śląsku. Jest to zauważalne nie tylko w aglomeracjach miejskich ale również w mniejszych miejscowościach (m.in. w nieodległych Woszczycach wybudowano nowy duży kościół w latach 1878-1880), gdzie wraz z ogromnym rozwojem przemysłu połączonym z napływem ludności, rosły potrzeby duchowe mieszkańców.

Ks. Franz Walczuch zmarł 31 lipca 1882 r.

Ks. Franz (Franciszek) Czwieling (Ćwielong)

Urodził się 16 września 1842 r. w Gross Pramsen (dziś **Prężyna**). Wyświęcony 28 czerwca 1871 r. przez biskupa wrocławskiego. W latach 1871-1883 był wikarym w **Bujakowie**.

Parafię w **Dębieńsku Wielkim** objął jako „*hilfseelsorger* - pomoc duszpasterska” w 1883 r. Proboszczem został 2 września 1886 r. **Niedługo tu wprowadzie działał, lecz nie sprzeciwiał się zamiarom swych ornontowickich parafian**. Zmarł jako proboszcz w **Dębieńsku** 19 czerwca 1888 roku w wieku 45 lat.

Ks. Paul (Paweł) Zielonkowski

Urodził się 15 listopada 1859 r. w osadzie **Liebenau (Lubnów)** koło **Siołkowic**. Świadcstwo dojrzałości uzyskał 14 sierpnia 1880 r. Studiował jednocześnie filozofię i orientalistykę. Święcenia kapłańskie otrzymał 5 lipca 1884 r. we **Wrocławiu**. 29 listopada 1888 r. mianowany administratorem a następnie proboszczem w **Dębieńsku Wielkim**.

Ks. Paweł Zielonkowski

Za jego czasów w Ornontowicach rozebrano stary drewniany kościół i wybudowano muranowy (1892-1893). **Popierał również starania mieszkańców Ornontowic o przywróceniu własnej parafii**. **Ks. Zielonkowski** pełnił urząd dziekana.

Po śmierci piekarskiego proboszcza, **ks. Karola Nerlicha**, zgłosił swoją kandydaturę na probostwo piekarskie i 8 sierpnia 1901 r. przejął parafię. Zmarł 16 kwietnia 1912 r. w **Lindau am Bodense**. Pochowany został w **Piekarach Śląskich**.

Ks. Paul (Paweł) Loss

Urodził się 16 czerwca 1873 r. w **Ottmuth** (dziś jest to dzielnica **Krapkowic-Otmęt**). Święcenia otrzymał 21 czerwca 1899 r. we **Wrocławiu**.

Od 5 sierpnia 1899 r. został wikarym w **Dębieńsku Wielkim**, pełniąc również posługę kapłańską w kościele filialnym w **Ornontowicach**.

W trakcie sporu o **ks. Stanoszka** (co opisano dalej) w 1908 r., ówczesna polskojęzyczna prasa przypomniała, że **ks. Loss** w trakcie pobytu w **Dębieńsku Wielkim**, naraził się ornontowickiej społeczności pochodzenia niemieckiego i z jej inicjatywy został przeniesiony jak to określono na „*piaski Brandenburgii*”.

Ks. Ludwik Winkler

Urodził się 30 lipca 1861 r. w **Rudzie**. Wyświęcony został 9 kwietnia 1887 r. W kronice gminnej z tamtego okresu czytamy, że to dzięki staraniom **Otto Hegenscheidta**, został od 16 października 1901 r. proboszczem w **Dębieńsku Wielkim**.

Za jego urzędowania ornontowiczanie zaczęli forsować sprawę mianowania własnego duszpasterza, co po jego śmierci i w czasie pełnienia tymczasowej administracji parafii wielkodębieńskiej przez ks. Chrzęszcza, nabrało realnych kształtów, gdyż kuria biskupia zawiadomiła o rychłym przesłaniu do Ornontowic księdza kuratusa.

Zmarł 1 sierpnia 1906 r. po krótkiej i ciężkiej chorobie.

Ks. Johannes (Jan) Chrzęszcz

Urodził się 17 stycznia 1870 r. w **Deutsch Müllmen** (dziś **Wierzch**), w powiecie prudnickim. Przyjął święcenia 23 czerwca 1896 r. we **Wrocławiu**.

4 grudnia 1905 r. został najpierw wikarym, a po śmierci proboszcza **Winklera** (1 sierpnia 1906 r.), administratorem parafii w **Dębieńsku Wielkim**, obejmującej również kościół filialny w **Ornontowicach**.

W schematyzmie na 1938 r. wykazywany jako emeryt mieszkający w klasztorze **oo. Bonifratrów w Katowicach-Bogucicach**. Zmarł 15 lutego 1942 r.

Ks. Johannes (Jan) Salzburg

Urodził się 1 maja 1874 r. w **Opolu**. Wyświęcony został 22 czerwca 1901 r. we **Wrocławiu**.

Od 27 września 1901 r. do 28 września 1902 r. był wikarym w parafii w **Dębieńsku Wielkim**, a zarazem kościoła filialnego w **Ornontowicach**.

12 września 1907 r. wraca do **Dębieńska Wielkiego** już jako proboszcz.

Ks. Jan Salzburg

Jak pisze **Ludwik Musioł**: „...W marcu 1908 r. Kuria Wrocławska ogłosiła dekret erekcji samodzielnej kuracji w Ornontowicach. Zdawało się, że wszystko jest w porządku. Tymczasem zaczęły szerzyć się plotki, czy pogłoski, że proboszcz w Wielkim Dębieńsku – ksiądz Salzburg, do którego parafia Ornontowice dotąd należała, jest przeciw utworzeniu samodzielnej parafii. Istotnie, jakoś i zatwierdzenie dekretu biskupiego przez władze świeckie: regencję i ministerstwo, ani przez miejscowy patronat kościoła nie nadchodziło i widocznym było, że coś się tu psuje (...). Ksiądz Stanoszek rozgoryczony i zdenerwowany wpłynął na zarząd kościelny

i na parafian, którzy wzięli jego stronę. Doszło do tumultów przed kościołem i do skandalicznych scen. (...) Biskup zatem chcąc także opornych parafian ukarać, cofnął dekret z marca 1908 r. o ustanowieniu samodzielnej kuracji, przydzielił znowu Ornontowice do parafii wielkodębieńskiej i pod jurysdykcję tamtejszego proboszcza **ks. Salzburga**...”.

Od 15 marca 1923 r. został proboszczem w **Mechnicy** na ziemi opolskiej. Zmarł 19 maja 1938 r. w wieku 64 lat.

Ks. Johannes (Jan) Netter

Urodził się 25 kwietnia 1873 r. w **Ligocie Zabrskiej**. Wyświęcony 22 czerwca 1901 r. we **Wrocławiu**.

Z dniem 6 września 1903 r. zostaje wikarym w **Dębieńsku Wielkim**, co było równoznaczne z pełnieniem posługi również w kościele filialnym w **Ornontowicach**. Oto fragment: „**Głosu Śląskiego**” z 18 grudnia 1903 r.:

„...Ornontowice. Nie dawno temu pisał „Głos Śląski” jakoby ks. kapelan **Netter** odmówił rozgrzeszenia pewnemu parafianinowi z powodu pisma naszego. Wiadomość ta była mylną. Ks. kapelan **Netter** występował tu co prawda przeciwko rozmaitym pismom, ale żadnego po nazwisku nie wymienił i rozgrzeszenia z powodu polskiej gazety nikomu nie odmówił...”

W tej samej gazecie z 23 września 1905 r. czytamy:

„...Ornontowice. Już dłuższy czas nie słyszeliśmy polityki na ambonie, tak żeśmy myśleli, że nareszcie spokój nastanie, aleśmy się omylili, bo oto w niedzielę 17 bm. znów nasz ksiądz kapelan **Netter** wystąpił po kazaniu przeciwko gazetom narodowym, a mianowicie „**Głowski Śląskiemu**”, „**Górnoślązakowi**” i „**Polakowi**” które po imieniu wymienił i powiedział, że te gazety ani słówka prawdy nie piszą, natomiast bardzo gorąco polecał „**Gazetę Katolicką**” i zachęcał, aby parafianie ją sobie zapisywali, żeby się bardzo cieszył, gdyby „**Gazeta Katolicka**” na ten kwartał z 50 abonentów w parafii liczyła...”.

Według „**Nowin Raciborskich**” z 19 października 1907 r. oraz „**Głosu Śląskiego**” z 23 października 1907 r., ks. Netter miał zostać pierwszym kuratusem odrodzonej parafii ornontowickiej:

„...Ornontowice, w Pszczyńskim. Kościół tutejszy, który dotychczas był kościołem filialnym, został odłączony od parafii dębieńskiej i uznany kościołem kuracyjnym. Jako pierwszego kuratusa przeznaczyła władza biskupia ks. kapelana **Nettera** z **Kochłowic**. Tenże zaczął się już przeprowadzać na nowe miejsce przeznaczenia, gdy nagle został od samego J. E. ks. Kardynała odwołany i het do **Mąkoszyc**, w **Sycowskiem**, przesiedlony. Stało się to, jak donoszą „**Katolikowi**”, dlatego, że Wiel. ks. kap. **Netter** nie podobał się kilku Niemcom, nawet niektórym protestantom. Wietrzono pono w nim wielkiego przyjaciela Polaków, a to przecież w dzisiejszych czasach nie uchodzi...”.

Ostatnie informacje o ks. **Netterze** pochodzą ze schematyzmu na 1942 r., gdzie wykazywany jest jako emeryt, zamieszkały w parafii **Kłodnica** (dziś dzielnica **Kędzierzyna-Koźla**).

Ks. Joseph (Józef) Stanossek (Stanoszek)

Ksiądz **Józef (Joseph) Stanoszek (Stanossek)** urodzony 3 marca 1875 r. w **Bogacicy** (wtedy **Bodland**) k. **Kluczborka**.

Wyświęcony 23 czerwca 1900 r. we **Wrocławiu**. Od tego roku jest wikarym kolejno w parafiach: **Rachowice**, **Maciowakrze**, **Markowice**, **Woszczycze**.

W „**Katoliku**” z 11 czerwca 1904 r. czytamy: „...**Orzesze**. Gmina nasza dawno stara się o utworzenie parafii osobnej. Sąsiedni księża proboszczowie z **Dubieńska** i **Woszczycze** zgadzają się na to. Państwo podarowało 2 morgi gruntu (...). W tym roku ks. kapelan **Stanoszek** z **Woszczycze** odprawił nam procesję, z czegośmy się bardzo cieszyli...”.

13 listopada 1905 r. zostaje kuratusem w parafii Trójcy Świętej w **Bierawie**. Polsko-katolicka gazeta „**Głos Śląski**” z 27 lutego 1907 r., na pierwszej stronie ostro krytykuje **ks. Stanoszka** za jego zaangażowanie polityczne oraz jawne wspieranie posłów z partii „Centrum”. W lipcu 1907 r. ks. kuratus **Józef Stanoszek** zostaje przeniesiony z **Bierawy** do **Komprachcic**, jako zawiadowca parafii. Tę informację podaje „**Katolik**”. Musiał to być bardzo krótki pobyt, gdyż jak napisano w „**Gazecie Robotniczej**” z 20 sierpnia 1907 r., że: „.....Jakkolwiek ks. St. nie jest bez winy, gdyż miał w sposób bardzo drastyczny do parafjan się odezwać, jak nam to wielokrotnie potwierdzono, czem sobie zaraz na wstępie zaszkodził itd. Wygnany ks. Stanoszek wypoczywa sobie tymczasem przymusowo w **Opolu**...”.

26 października 1907 r. zostaje mianowany kuratusem w parafii pw. Michała Archaniola w Ornontowicach.

„**Katolik**” w nr 40 z 28 listopada 1907 r. pisze:

„.....**Ornontowice**, w **Pszczynskim**. (Postępowanie Niemców). Piszą nam: Jak się nasi Niemcy dowiedzieli, że na miejsce odpędzonego przez nich księdza **Nettera** zostanie tu dotąd przysłany ksiądz **Stanossek**, zaczęli się znowu burzyć i pisać, ale dali się nareszcie udobruchać...”

Ks. Józef Stanoszek

Ks. Stanoszek po przejęciu ksiąg i kasy, zaczął prowadzić działalność duszpasterską w **Ornontowicach**. W marcu 1908 roku przygotowano akt erekcyjny samodzielnej kuracji. Niestety, rozniosły się plotki, jakoby **ks. proboszcz Salzburg** zaczął się przeciwstawiać odłączeniu **Ornontowic** od swojej parafii (o czym wspomniano wcześniej, przy prezentacji sylwetki **ks. Salzburga**).

Miało tę sytuację potwierdzać opóźnianie zatwierdzenia dekretu biskupiego przez władze kościelne i świeckie. **Ksiądz Stanoszek**, zamiast uspokoić swoich parafjan, doprowadził do tego, że zdenerwowanie wywołane przedłużającym się oczekiwaniem zmieniło się w tumulty pod kościołem.

Doszło w końcu do tego, że **ks. Stanoszek** został oskarżony przez prokuraturę o nawoływanie do buntu. Sąd skazał go na dwa miesiące więzienia, którą to karę odbył w **Mikołowie** w sierpniu i wrześniu 1908 roku.

Jednakże powód skazania na karę więzienia był faktycznie inny, gdyż przeglądając archiwalne gazety z kwietnia 1908 r. znajdujemy taką oto informację: „...**Racibórz**. Przed tutejszą izbą karną toczył się w ubiegły piątek proces przeciw ks. kura-

tusowi **Stanoskowi** z **Ornontowic**, pow. **Pszczynski**, oskarżonemu o świadome fałszywe obwinienie oberżysty i dzierżawcy browaru **Lexa** z **Birawy**. Powód procesu był następujący: W ubiegłym roku urzędował ks. kur. **Stanossek** w **Bierawie**, pow. **kozielski**. Słowami jego, wypowiedzianymi pewnej niedzieli podczas kazania, czuł się obrażonym oberżysta p. **Lex** i wysłał zażalenie do J. E. ks. Kardynała (...). Dochodzenia prokuratury wykazały jednak, iż słuszość była po stronie **Lexa**, skargę przeciw niemu więc odrzucono, a z kolei wdrożyła prokuratura dochodzenie przeciw ks. **Stanoskowi** o świadome fałszywe obwinienie (...). Zeznania wszystkich świadków, zwłaszcza miejscowego żandarma, wypadły dla ks. **Stanoska** tak niekorzystnie, że sąd uznał go winnym i skazał na dwa miesiące więzienia...”.

Otto Hegenscheidt jako patron kościoła interweniował w 1908 roku w konflikcie pomiędzy mieszkańcami **Ornontowic** i ich kapłanem **ks. Stanoszkim** a kardynałem **Koppem**. To właśnie patron ornontowickiego kościoła doprowadził swoją mediacją do zakończenia sporu, a starosta pszczyński zwrócił się do **ks. kardynała Koppa** o usunięcie **ks. Stanoszka** z **Ornontowic**.

Biskup nakazał, aby kapłan ornontowicki udał się dla „poprawy”, do domu księży emerytów pod **Prudnikiem**, jednak ten nie wykonał polecenia biskupa. Nie dostosował się również do biskupiego polecenia, w którym zakazano mu odprawiania mszy i nabożeństw. Nadal zajmował mieszkanie przeznaczone dla proboszcza i odprawiał nabożeństwa. Wtedy ponownie przekazano obowiązki duszpasterskie kapłanom z **Dębieńska Wielkiego**.

Jednak decyzje te przeszły bez echa w **Ornontowicach**, ksiądz z **Dębieńska** odprawiał nabożeństwa w pustym kościele, ponieważ mieszkańcy wsi uznawali tylko te nabożeństwa, które były prowadzone przez **ks. Stanoszka**. Co więcej, aby wejść do kościoła, ksiądz z **Dębieńska** potrzebował eskorty dwóch żandarmów, którzy w wyniku całej tej „awantury” stacjonowali we wsi, pozostając na utrzymaniu ornontowiczian.

W schematyzmie na rok 1909 podano, że **ks. Stanoszek** jest *ohne Anstellung* czyli bez posady (przydziału do parafii).

Od 14 lipca 1909 r. decyzją biskupa, **ks. Stanoszek** zostaje księdzem zarządzającym parafią w **Kopienicy** (niem. **Koppi-nitz**) w dekanacie **Pyskowice**.

Od 30 października 1917 r. **ks. Stanoszek** był proboszczem w parafii **św. Mikołaja** w **Pstrzanej** (wtedy **Fischgrund**) w powiecie rybnickim w dekanacie **Pogrzebień**. Informację tę już wcześniej, bo w lipcu 1917 r. podała prasa górnośląska.

„**Katolik**” w wydaniu z 5 marca 1921 r. podaje, że w miejscowości **Pstrząsna** (pisownia oryginalna): „.....W sobotę wieczór podłożono na tutejszej farze nabój dynamitowy, który eksplodując, wyrządził wielką szkodę na budynku. Ks. Proboszcz **Stanoszek** nie mieszka się wprawdzie do polityki ale jest usposobienia niemieckiego. Zamach wykonali prości bandyci-szabrawcy...”.

Gazeta codzienna „**Goniec Śląski**” w wydaniu z 20 listopada 1921 r., podaje sensacyjną wiadomość o:

„...uprowadzeniu proboszcza **Stanoszka**. Tymczasem we środę wieczorem zjawił się **ks. Stanoszek** nagle w **Racibórz** i zamieszkał u ks. kuratusa **Bienioska**...”.

Po 1923 roku, **ks. Stanoszek** pojawia się w parafiach po niemieckiej części Górnego Śląska: **Wallendorf** (dziś miejscowość **Włochy**), **Frauenwaldau** (**Bukowice**).

W schematyzmach na lata 1940–1942, **ks. Stanoszek** jako emerytowany kapłan wymieniany jest wśród księży przebywających poza arcybiskupstwem wrocławskim (z reguły są to księża emeryci, nierzadko schorowani).

Miejscem jego pobytu stała się **Polanica-Zdrój** (wtedy **Altheide**), gdzie zmarł 7 lutego 1942 r.

Ks. Otto Materne

Urodził się 30 grudnia 1877 r. w **Zimnej Wódce** (niem. **Kaltwasser**). Wyświęcony 20 czerwca 1903 r. we **Wrocławiu**. W tym samym roku został wikarym w parafii **Wszystkich Świętych w Gliwicach** a od 1907 r. wikarym w parafii w **Siemianowicach**.

Od 14 lipca 1909 r. zostaje kuratusem w parafii Michała Archanioła w Ornontowicach. Tego samego dnia biskup ustanowił z powrotem kurację w Ornontowicach.

Po wyprowadzce **ks. Stanoszka z Ornontowic**, **ks. Materne** mógł zająć opróżnione mieszkanie, które dla proboszcza wynajęła gmina w domu **Karola Cyprysa**, niedaleko kościoła, za 300 marek rocznie czynszu, począwszy od 1 października 1907 roku.

Ponieważ zbudowanie plebanii było jednym z warunków stawianych przez kurie biskupią przy ustanowieniu kuracji samodzielnej, należało bezzwłocznie przystąpić do budowy. Forsowali tę sprawę **ks. kuratus Materne** a później także **ks. kuratus Piegsa**.

Ks. Otto Materne

Od 6 listopada 1911 r. **ks. Materne** zostaje proboszczem w **Starych Siolkowicach**. W latach 1928–1955 jest proboszczem w parafii w **Śmiczu**. Proboszcz **Otto Materne** zmarł 26 listopada 1955 r. w wieku 77 lat w parafii **Śmicz** i tam został pochowany.

Ks. Hugo Piegsa

Urodził się 3 października 1876 r. w **Hanusku** pod **Tarnowskimi Górami**, wyświęcony 22 czerwca 1901 r. we **Wrocławiu**. Od 1901 r. był wikarym w parafiach w **Sycowie**, **Siemianowicach** oraz w parafii **św. Jadwigi** w **Królewskiej Hucie** (dziś Chorzów).

Po odejściu ks. Maternego, ustanowiono go administratorem kuracji ornontowickiej z dniem 21 listopada 1911 r. Kuratusem mianowany był w 1912 r., a proboszczem tutejszym z dniem 2 sierpnia 1915 r. (nominacja datowana na 10 lipca 1915 r.).

Za urzędowania **ks. Piegsy** zbudowano nie tylko nowe masywne probostwo, lecz także uporządkowano gospodarkę parafialną. Biskup w uznaniu zasług mianował go dziekanem.

W 1917 r. **ks. Piegsa** uczestniczył w akcji konfiskaty przez wojsko niemieckie, dzwonnów kościelnych na potrzeby wojenne. W tym celu wezwał **Franciszka Zajusza** do ich demontażu, gdyż brał on wcześniej udział w ich zawieszaniu i znał sposób zamontowania. Wezwany nie zgodził się wykonać tego polecenia i dzwony zostały przez żołnierzy zrzucone bezpośrednio z wieży na ziemię (i rozbiły się).

Dzięki staraniom **ks. Piegsy** sprowadzono do **Ornontowic Siostry Służebniczki NMP**, które wówczas miały klasztor macierzysty i nowicjat w **Porębie pod Leśnicą**, pod **Górą św. Anny**. Przybyły stamtąd trzy siostry i dom otwarto 4 grudnia 1917 roku. Dom stanowi własność zgromadzenia. W okresie międzywojennym prowincjonalny dom tego zgromadzenia powstał w **Panewnikach**. Siostry trudniły się pielęgnacją chorych, prowadziły szkółkę robót ręcznych i ochronkę.

Zniechęcony przykrymi zajściami w swej parafii, a związanymi z obsadą stanowiska organisty, i nie mogąc się pogodzić z nową sytuacją polityczną jaka zapanowała po roku 1920 po planowanym przyłączeniu **Ornontowic do Polski**, przeniósł się na Śląsk niemiecki i objął parafię w **Kujawach** (niem. **Kujau**).

Ks. Hugo Piegsa

W monografii miejscowości **Kujawy** jest krótka biografia **ks. Piegsy**, w której czytamy, że wyjechał z Ornontowic z powodu, jak twierdził, polskiego terroru. Wyróżniał się dużymi zdolnościami kaznodziejskimi.

Proboszczem w **Kujawach** został w 1922 r. Od 10 marca 1924 r. pełnił funkcję proboszcza w parafii **św. Zygmunta i św. Jadwigi Śląskiej** w **Koźlu**.

Zmarł 26 października 1926 r. w wieku 50 lat.

*Ireneusz Kubicki
Towarzystwo Miłośników Ornontowic*

Artykuł opracowano w oparciu o następujące publikacje i materiały:

- Schematyzy diecezji wrocławskiej z lat 1847-1942,
- Archiwalne wydania gazet z lat 1900-1922,
- Ludwik Musioł, „Monografia Ornontowic”, 1962,
- „Dzieje Ornontowic”, 1999,
- Bolesław Profaska, „Dzieje Dębieńska”, 1998,
- Fotografie ze zbiorów: ARW „Vectra” oraz autora,
- Relację p. Maksymiliana Chroboka,
- Informacje zaczerpnięte z Internetu.

Zeszyty Historyczne

WYDAWCA: „ARTeria” Centrum Kultury i Promocji,
Ornontowice

REDAKCJA: Aleksandra Malczyk, Andrzej Kotyczka,
Kamil Grzywok, Ireneusz Kubicki

SKŁAD: Ireneusz Kubicki

DRUK: Drukarnia „INFOPAKT”; Rybnik